

Periaatteet jätehuoltomääräyksistä poikkeamiselle, jätemaksujen kohtuullistamiselle ja muille viranhaltijalle siirrettyjen päätösten tekemiselle

9766/14.06.00/2025

Kymen jätelautakunta 22.05.2025 § 23

Valmistelija: jätehuoltopäällikkö Katja Kangas, puh. 020 615 8143, katja.kangas(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Linjaukset jätehuoltopäällikön tekemille päätöksille esitetään päivitettäväksi jätehuoltomääräysten muuttuessa 1.6.2025 alkaen.

Muutoksia linjauksiin esitetään saarikiinteistöjen jätehuollon ja jätekimppojen järjestämiseen sekä uutena vapaa-ajanasunnon jätteenkuljetuksen keskeytyksen periaatteet. Myös ns. lukkopistehakemusten käsittelymenettelyä esitetään tarkennettavaksi.

Asian valmistelun tausta ja päätösvallan perusteet

Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisiin ja muihin viranhaltijapäätöksiin on määritetty linjaukset Kymen jätelautakunnan kokouksessa 30.5.2024 § 17. Linjaukset ovat varmentaneet sen, että koko alueen asukkaita kohdellaan tasapuolisesti, yhtenäisten periaatteiden mukaisesti.

Linjaukset esitetään nyt päivitettäväksi, koska jätehuoltomääräykset muuttuvat 1.6.2025 (Kymen jätelautakunta 24.4.2025 § 18).

Kymen jätelautakunnan päätösvalta perustuu jätelain (646/2011) 23 §:ään kunnan jätehuoltoviranomaisesta. Jätelaissa määritetään jätehuollon vastuut. Kunnan velvollisuudesta järjestää jätehuolto on määrätty jätelain 32 § ja 33 §:ssä. Kiinteistön haltijan tulee lain 40 § ja 41 §:n perusteella järjestää kiinteistölle keräyspaikka ja luovuttaa jäte järjestettyyn kuljetukseen tai alueelliseen vastaanottoaikaan. Jätelain 91 §:n perusteella kunta voi antaa jätelakia tarkentavia määräyksiä jätehuoltomääräyksissään. Jätehuollon maksuista säädetään jätelain luvussa 9 (78–86 §). Jätelain 80 §:n mukaan kiinteistön haltijalla on velvollisuus suorittaa jätemaksu. Jätelain 81 §:n mukaan jätemaksua on mahdollista muuttaa tai jättää perimättä. Jätelain 82 §:n mukaan kunnan jätemaksusta on oikeus tehdä muistutus 14 päivän kuluessa jätelaskun saamisesta jätehuoltoviranomaiselle.

1.6.2023 voimaan tulleiden Kymen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten 46 §:n mukaan jätelautakunta voi päätöksellään yksittäistapauksissa, perustelluista erityisistä syistä myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräysten noudattamisesta. Jätelautakunta ei voi tehdä poikkeamispäätöstä jätelain mukaisesta velvollisuudesta liittyä järjestettyyn jätehuoltoon. Jätehuoltomääräyksistä poikkeaminen ei saa

vaarantaa asianmukaista jätehuollon järjestämistä, aiheuttaa vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle tai aiheuttaa roskaantumista. Myös 1.6.2025 voimaan tulevissa jätehuoltomääräyksissä on lähes vastaava 46 §.

Kymen jätelautakunta on siirtänyt 30.5.2024 § 16 toimivaltaansa jätehuoltopäällikölle jätelain 23 §:n mukaisesti.

Siirretty toimivalta koskee pääosin päätöksiä jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseksi (46 §) ja jätemaksujen maksuunpanon ja niitä koskevien muistutusten sekä jätemaksun kohtuullistamishakemusten (vapautushakemusten) käsittelemiseksi. Päätösvaltaa on siirretty käsiteltävien hakemusten sekä niistä tehtävien päätösten suuren määrän vuoksi.

Poikkeamishakemukset, joista tehdään viranhaltijapäätös voivat koskea esim. yhteisen jäteastian muodostamista (jätehuoltomääräykset 8 §) tai eri jätelajien erilliskeräysvelvoitteita (14 §), sallittuja tyhjennysvälejä (23 §), jätteenkuljetuksen keskeyttämistä (32 §) tai lisäksi muita yksittäisiä hakemuksia. Hakemus voi koskea myös jätehuoltomääräysten 11 §:n mukaista mantereella sijaitsevan kiinteistön liittymistä sekajätteen lukolliseen yhteiskeräyspisteeseen.

Jätehuoltomääräysten 46 §:n mukaan Kymen jätelautakunta voi päätöksellään rajata alueita kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen tai erilliskeräysvelvoitteiden ulkopuolelle jätelain 35 § mukaisesti. Tämän osalta ei ole siirretty päätösvaltaa jätehuoltopäällikölle.

Esitys periaatteista viranhaltijapäätöksille

Periaatteet jätehuoltomääräyksistä poikkeamiselle

Yhteisen jäteastian käyttö ja saarikiinteistöjen jätehuolto

Yhteisen jäteastian käyttöä eli jätelimppojen muodostamista koskevat päätökset tehdään pääsääntöisesti jätehuoltomääräysten 8 §:n mukaisesti. Haja-asutusalueella kimpan voivat muodostaa kiinteistöt, joiden yhteiselle jäteastialle on matkaa enintään 5 km. Taajamassa kimpan voivat muodostaa samassa tai viereisessä korttelissa tai samalla kadulla sijaitsevat kiinteistöt.

Saarikiinteistöille, jonne ei johda tietä, on aiemmin sovellettu käytäntöä, jossa saaresta voi tuoda jätteet esim. mantereen kotiroskikseen, mikäli koti tai muu kiinteistö sijaitsee alle viiden kilometrin päässä mantereen venepaikasta huolimatta siitä, sijaitseeko roskis/venepaikka taajamassa vai haja-asutusalueella.

Nyt esitetään, että jatkossa ko. kimppakäytäntöä ei enää noudateta, vaan pitäydytään pääsääntöisesti jätehuoltomääräysten mukaisessa menettelyssä, jossa saarikiinteistöillä syntyvä jäte toimitetaan venepaikalla olevaan omaan tai yhteiseen jäteastiaan tai Kymenlaakson Jäte Oy:n sekajätteen lukolliseen yhteiskeräyspisteeseen.

Uusi käytäntö olisi tasapuolisempi muita haja-asutusalueella tai taajamassa sijaitsevia kiinteistöjä kohtaan ja myös saarikiinteistöjen kesken.

Poikkeuksen jätehuoltomääräyksistä voisi saada, mikäli mantereella oleva venepaikka sijaitsee esim. kotirannassa tai tarjolla ei käytännössä ole lukollista yhteiskeräyspistettä tai sinne on pidempi matka kuin muuhun tarjolla olevaan jäteastiaan (esim. kotiroskis), eikä mahdollisuutta omaan tai yhteiseen jäteastiaan venepaikalle ole. Tällaisessa tilanteessa voitaisiin myöntää jätekimppa kauempana kuin venerannassa olevan kiinteistön kanssa tai mikäli venepaikka on koti- tai muussa vastaavassa rannassa, voisi vapaa-ajanasunnon jätteet viedä ko. kiinteistön jäteastiaan.

Pyhtään Kaunissaareen on järjestetty lukollinen yhteiskeräyspiste, joten kaunissaarelaiset eivät enää saisi lupia tuoda jätteitä mantereelle.

Jätteiden erilliskeräysvelvoitteet

Poikkeamista jätehuoltomääräysten 14 §:n mukaisista jätteiden erilliskeräysvelvoitteista ei pääsääntöisesti myönnetä. Poikkeamiseen täytyy olla painava syy, kuten esim. ettei jäteastiat mahdu kiinteistölle ilman kohtuuttomia muutoksia.

Jäteastian tyhjennysvälit

Jätehuoltomääräyksien 23 §:ssä on määritelty pisimmät mahdolliset jäteastioiden tyhjennysvälit. Poikkeusta täytyy hakea, mikäli haluaa jätehuoltomääräysten mukaisia enimmäistyhjennysvälejä pidemmän tyhjennysvälin. Jäteastian tyhjennysväliä ei pääsääntöisesti pidennetä jätehuoltomääräyksissä sallitusta, ellei kyseessä ole täysin poikkeustapaus.

Jätteenkuljetuksen keskeytys

Jätehuoltomääräysten 32 §:n mukaan jätteenkuljetus voidaan vakituisessa asuinkiinteistössä keskeyttää määräajaksi, mikäli kiinteistössä ei todistettavasti asuta esim. ulkomaanmatkan vuoksi. Kiinteistö ei myöskään saa olla esim. vapaa-ajan käytössä. Yli kuuden kuukauden keskeytyksistä haetaan poikkeusta Kymen jätelautakunnalta. Lyhyemmät keskeytykset ilmoitetaan Kymenlaakson Jäte Oy:lle tai omalle jätteenkuljetusyritykselle.

1.6.2025 voimaan tulevissa jätehuoltomääräyksissä on uutena mahdollisuus myös vapaa-ajankiinteistön jätteenkuljetuksen keskeytykseen. Vapaa-ajanasunnon jätteenkuljetukset voidaan keskeyttää tai kiinteistö vapauttaa lukkopistemaksusta määräajaksi, jos asunto/kiinteistö on täysin käyttämättä. Käyttämättömyys arvioidaan hakemuksessa esitettyjen perustelujen perusteella.

Toistuvista keskeytyksistä haetaan poikkeusta Kymen jätelautakunnalta. Keskeytys on toistuva, jos keskeytystä haetaan esim. kahdeksi tai useammaksi peräkkäiseksi kesäksi.

Muu poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Muissa jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskevissa tilanteissa poikkeus voitaisiin myöntää viranhaltijapäätöksellä vain, jos poikkeaminen on tarpeen jätehuollon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi kiinteistöllä eikä poikkeaminen aiheuta haittaa terveydelle tai ympäristölle. Poikkeaminen voidaan myöntää jätehuoltomääräyksistä silloin, kun poikkeaminen koskee jätteiden omatoimista käsittelyä, jäteastioita, jätteenkeräyspaikkaa tai jätteiden keräysvelvoitetta.

Periaatteet päätökselle mantereella sijaitsevan kiinteistön hakemuksesta sekajätteen lukolliseen yhteiskeräyspisteeseen

Jätehuoltomääräysten 11 §:n mukaisesti mantereella sijaitseva kiinteistö voi saada luvan (viranhaltijapäätöksellä) liittyä sekajätteiden lukolliseen yhteiskeräyspisteeseen, mikäli jäteautolla ei pääse kiinteistölle, eikä kiinteistön haltija saa sijoitettua jäteastiaa muuhun paikkaan, jonne jäteauto pääsisi. Jäteauton pääsyä kiinteistölle arvioidaan hakemuksen ja karttatarkastelun perusteella. Tarvittaessa voidaan pyytää lausuntoa jätteenkuljettajalta.

Mikäli kiinteistön läheisyydessä, esim. saman tien varrella on jo kiinteistöjä, jotka ovat saaneet luvan liittyä lukolliseen yhteiskeräyspisteeseen, voi Kymenlaakson Jäte Oy suoraan tehdä sopimuksen asiakkaan kanssa, eikä viranhaltijapäätöstä tarvita. Tiettömän saarikiinteistön asukas voi myös tehdä lukkopistesopimuksen suoraan Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa ilman hakemusta Kymen jätelautakunnalle.

Periaatteet jätemaksujen kohtuullistamisessa tai maksumuistutusten käsittelyssä

Jätemaksuja voidaan kohtuullistaa, maksu jättää perimättä ja/tai kiinteistön haltija vapauttaa jätehuoltoon liittymisvelvoitteista, mikäli:

- Vakituinen asuinkiinteistö on tyhjiillään eli siellä ei ole kirjoilla asukkaita eikä asuntoa käytetä vapaa-ajanasuntona.
- Kiinteistön asuinrakennus tai vapaa-ajan asunto on asumiskelvoton tai puretaan eikä asunnon haltijalla ole tarvetta jätehuoltopalveluihin. Asumiskelvottomuudesta on pyydettäessä esitettävä jätehuoltoviranomaiselle todisteellinen selvitys. Selvitys voi olla esim. valokuva tai kunnan rakennusvalvonta- tai terveydensuojeluviranomaisen lausunto tai muu vastaava asiakirja.
- Asuinrakennuksen haltija on laitoshoidossa. Hakemuksessa tulee osoittaa, että asunto ei ole laitoshoidon aikana kenenkään muun loma- tai vakituksena asuntona.
- Useampi saman omistajan asuin- tai vapaa-ajanrakennus muodostavat yhden kokonaisuuden tai pihapiirin, joka on yhden

talouden käytössä. Jättemaksut peritään vain yhden asunnon osalta.

Päätösten voimassaolon kesto

Viranhaltijapäätökset on syytä tehdä siten, että ne ovat voimassa enintään viisi vuotta lukuun ottamatta kielteisiä päätöksiä, jotka ovat voimassa toistaiseksi. Asukasmäärät ja omistajat muuttuvat ja myös asukkaiden tavat, jotka vaikuttavat esim. jätteiden määrään. Lisäksi lainsäädäntö tai jätehuoltomääräykset ja käytännöt voivat muuttua. Mahdollisista kiinteistön käytön muutoksista pitää ilmoittaa jätehuoltoviranomaiselle. Poikkeamispäätökset ovat henkilö- ja kiinteistökohtaisia, joten asukkaan tai omistajan muuttuessa päätös raukeaa.

Päätökset lukolliseen yhteiskeräykseen liittymisestä tehdään pääsääntöisesti toistaiseksi voimassa olevina.

Lisätietoja: jätehuoltopäällikkö Katja Kangas, puh. 020 615 8143, [katja.kangas\(at\)kouvola.fi](mailto:katja.kangas(at)kouvola.fi)

Jätehuoltopäällikön ehdotus:

Kymen jätelautakunta päättää, että viranhaltijalle delegoituja päätöksiä voidaan tehdä edellä esitettyjä periaatteita noudattaen.

Kymen jätelautakunnan päätös:

Kymen jätelautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
